

8. 6. 2004

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Tiskoví mluvčí u českých soudů?

Ministerstvo spravedlnosti se momentálně zabývá problémem zavedení tiskových mluvčích u českých soudů. Ještě před několika měsíci bylo rozhodnutí ministra Čermáka v nedohlednu, dnes je téměř skutečností. Projednávají se konkrétní detaily. Jaké informace a komu bude tiskový mluvčí podávat a co bude v jeho kompetenci. Dr. Paul Springer, soudce Vrchního soudu v Hammu a poradce v rámci twinnigového programu EU v Čechách, má dlouholeté zkušenosti s německou justicí. Systém tiskových mluvčích tam mají zavedený od roku 1981. Jak vypadá a co obnáší funkce tiskového mluvčího v Německu?

Ministerstvo spravedlnosti se momentálně zabývá problémem zavedení tiskových mluvčích u českých soudů. Ještě před několika měsíci bylo rozhodnutí ministra Čermáka v nedohlednu, dnes je téměř skutečností. Projednávají se konkrétní detaily. Jaké informace a komu bude tiskový mluvčí podávat a co bude v jeho kompetenci. Dr. Paul Springer, soudce Vrchního soudu v Hammu a poradce v rámci twinnigového programu EU v Čechách, má dlouholeté zkušenosti s německou justicí. Systém tiskových mluvčích tam mají zavedený od roku 1981. Jak vypadá a co obnáší funkce tiskového mluvčího v Německu?

Osoba a povinnosti

Tiskový mluvčí komunikuje nejen s médií, ale s celou veřejností. K jeho úkolům patří informování občanů o jednotlivých případech prostřednictvím médií; kromě toho přispívá svou činností k propagaci důvěry v justici na veřejnosti. Tiskového mluvčího mají u všech soudů od úrovně krajských soudů výše a na státních zastupitelstvích. Je to standardně soudce nebo státní zástupce, který vykonává ještě další úkoly ze správy soudů. Každý týden připravuje pro média zprávu o tom, co se u soudu děje, jaké zajímavé případy probíhají, a sestaví stručný přehled, ke kterému vypracuje i částečný komentář, aby zástupci médií věděli, o co jde a jestli se jim vyplatí se jednání zúčastnit. Mluvčí předá materiál zástupcům médií, kteří se u něj zaregistrovali, a pak ho volně zpřístupní na internetu.

Pokud chce občan vědět, co se u soudu dělo v uplynulé době, tiskový mluvčí mu informaci opatří. Zeptá se kolegů a sdělí to, co je potřeba. „Problémem je zákon o ochraně osobních údajů. Na jedné straně máme otevřené dveře soudů a veřejná jednání, ale na druhé straně musíme zajistit ochranu účastníků. Úkol mluvčího je tak trochu filtrovat. Veřejnost se dozví to, co potřebuje, a účastníci soudu jsou chráněni. A všem ostatním zaměstnancům soudů včetně soudců a státních zástupců je zakázáno podávat informace veřejnosti,“ řekl dr. Springer. Obzvláště je třeba zaručit daňové tajemství a důvěrnost v personálních a disciplinárních věcech a chránit práva osobnosti účastníků řízení.

Někteří čeští odborníci se obávají zkreslení podávaných informací. Argumentují tím, že samotný proces zná nejlépe sám soudce a k tomu, aby ho prezentoval, nepotřebuje tiskového mluvčího, který nemá do případu potřebný vhled.

„Komunikace je mnohastupňový proces, ve kterém dochází k předávání a filtrování informací. Nevidím problém v tom, když toto filtrování nastane už u soudu, a ne teprve v kanceláři žurnalisty,“ podotkl dr. Springer. Dále dodal, že soudce nemá důvod obzvláště zdůvodňovat mimo vlastní rozsudek své rozhodování. Není důvod pro to, aby se vedle toho ještě bavil s médií a reagoval na jejich otázky,

kteřé jsou navíc zcela jiné než otázky účastníků. Rozsudek má odpovídat na nastolené otázky účastníků a na jejich problémy, ne na problémy žurnalistů.

Ochrana soudců

Tiskový mluvčí je i ochranná záležitost. To, že všichni kromě tiskových mluvčích mají zakázáno sdělovat informace, slouží k jejich ochraně. Pokud se soudce nechce o případu bavit, nemusí. Je chráněn před nátlakem veřejnosti osobou tiskového mluvčího. Je sám pro sebe nezávislý. Ale pokud soudce chce mluvit, potom se souhlasem svého nadříženého může.

Tiskový mluvčí je profesionál, kterému se nestane, že by utekl před kamerou. On se před ni vždy postaví a řekne: ano, můžete se mě zeptat. Když k tomuto případu nesmí nic říct, řekne například: informace vám dodám později. Nebo: To, co mělo být řečeno, bylo řečeno. A víc se od nich média nedozvědí. Například ředitelé podniků vědí, že tiskový mluvčí je jejich člověk, toho si vybrali a ten umí mediálně vystupovat. A velmi důležité je umět mediálně mlčet.

Výměna zkušeností

V Německu to funguje tak, že soudy a státní zastupitelství, u nichž působí tiskový mluvčí, pořádají jednou do roka výměnu zkušeností s médii jejich oblasti. Výměna zkušeností by měla být spojena s informováním médií o zajímavých problémech příslušné složky. Tiskový mluvčí také pravidelně informuje tiskového mluvčího ministerstva spravedlnosti ke konci každého roku o své činnosti a získaných zkušenostech.

České justici by podle názoru dr. Springera měli tiskoví mluvčí velmi ulehčit. Je nasnadě, že napoprvé nebude systém bezproblémový a že se bude za pochodu dotvářet. „Nevadí,“ říká, „hlavně že bude.“

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 35: Ručení za dluhy z podnikání u OSVČ a s.r.o.](#)
- [Bezpilotní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Nefungující rozsah péče o dítě. Cesta přes využití terapie a dalších opatření podle ustanovení § 503 zákona o zvláštních řízeních soudních](#)
- [De iure traktor, de facto nákladní vozidlo, už ne tolik výhodná dualita](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Pokuta 32 mil. EUR pro Dacia/Renault - evropské soutěžní úřady tvrdě došlapují na no-poaching. Měla by Vaše společnost být na pozoru?](#)
- [Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů](#)
- [Oběť znásilnění má nárok na peněžitou satisfakci](#)
- [Digitalizace AML povinností: jak technologie mění plnění povinností pro tisíce povinných osob](#)
- [\(Ne\)vypořádání předmětu řízení u soudního smíru](#)
- [Nové limity opatrovnického rozhodování v judikatuře ESLP a Ústavního soudu](#)